

Samen op weg naar de toekomst

Door Gerda Penning

'Charting the Future of Textile Research and Innovation in Europe'. Dat was het motto van de achtste ETP-meting. Zo'n 140 deelnemers woonden op 20 en 21 maart het evenement in Brussel bij. Het was een goed gekozen motto, want er werd een nieuw tijdperk ingeluid in het verhaal van Euratex. Het nieuwe European Textile Technology Platform, kortweg Textile ETP, werd boven de doopvat gehouden. Een facelift voor Euratex, of een beduidende stap voor de Europese textielbranche?

Het is in elk geval een beduidende stap, want het Textile ETP is nu een onafhankelijke wettelijke instelling. De stichters zijn Euratex (textiel- en kleding industrie), Textranet (onderzoeksinstituten voor textiel) en Autex (associatie van universitaire textielinstituten).

Euratex-voorzitter Alberto Pacanelli beklemtoonde dat de doelstellingen van Euratex, met zijn 800 aangesloten experts uit 500 ondernemingen, niet veranderen. De prioriteiten blijven immers het verzekeren dat de programma's van de Europese Unie betreffende research en innovaties overeenstemmen met de behoeften van ondernemingen en onderzoeksinstituten, deze ondersteunen en ervoor zorgen dat de resultaten van R&D bij de modale burger terecht komen. Dit alles is mogelijk als de Europese textielindustrie de globale concurrentie het hoofd kan bieden. De rol van Autex en Textranet is hierbij cruciaal. Nog steeds is Europa leider qua opleiding, onderzoek en ontwikkeling. Maar het zoeken naar nieuwe markten en nieuwe businessstrategieën is cruciaal. Het netwerk moet groeien, de contacten met andere industrietakken moeten geïntensifieerd worden. Volgens Paolo Canonico moeten we af van het beperkte denken in termen van vezel-garen-stoffen voor kleding en interieur. Weliswaar heeft dit voordelen: weinig risico, toegang tot bestaande expertise en een snelle return. Maar de markt groeit slechts beperkt en de competitie is groot, want vele anderen denken net zo. En dit terwijl de afzetmo-

gelijkheden voor textiel de hele leefwereld van vandaag beslaan: mijnbouw, landbouw, water, defensie, voedsel, het medische veld en de constructiewereld... En zo kunnen we nog even doorgaan!

Inzetten van textiel

Geen wonder, dat het ETP zeven 'Textile Flagships' de zee op stuurd! Het eerste zeilt onder de vlag 'grondstoffen'. Anton Luiken belichtte tijdens het congres het

Hoe kunnen we de energie, die zee en land ons aanbieden, in ons voordeel gebruiken?

aspect duurzaamheid, vooral van belang in het licht van de dreigende schaarste aan grondstoffen. Om niet al te afhankelijk te worden van import moeten afvalbeheersing, recycling en het opnieuw lokaal produceren van grondstoffen aan belang winnen. Het tweede vlaggenschip draagt 'Wet to dry textile' in het vaandel. Johansson en Nierstrasz (universiteit van Borås, Zweden) onderzoeken milieuvriendelijker textielprocessing, met minder water-, energie- en chemicaliënverbruik bij coating, finishing en verven. 'TFE3'

focust op 3D-textiel en composieten. 'TFE4' zal onderzoek doen op textiel voor bouw en constructie met het oog op passieve energie, licht, geluid en binnenhuisklimaat. Geen beter voorbeeld om de noodzaak aan samenwerking tussen de verschillende disciplines te illustreren dan de bijdrage van Guy Buyle (Centexbel), die TFE5 en TFE6 op de kaart zette. Hoe kunnen we de energie, die zee en land ons aanbieden, in ons voordeel gebruiken om onze levensomstandigheden te stabiliseren op het huidige niveau? Ook een noodzaak is het indijken van de uitbreiding van de Sahara. En het mag ook duidelijk hieten dat we mogen denken aan de zee als plek om voedsel te telen en halen. Beide objectieven kunnen gehaald worden door het inzetten van textiel. De zee kan, door het aanleggen van kunstmatige textiele eilanden, nieuw 'landbouwgebied' worden voor marien voedsel, en ook voor nieuwe energiebronnen. Maar de toepassingen gaan veel verder: het bouwen van tijdelijke dammen uit textiele recipienten om vloedgolven tegen te houden bij noodweer, met diezelfde recipienten kan drinkwater vervoerd naar gebieden waar er nood aan is. Wat TFE6 betreft: wie hoorde ooit van het 'oogsten' van water uit de ochtendnevel? Van levensbelang nochtans voor droge gebieden. Duinen stabiliseren en wind beheersen zijn topics die vele staten kopzorgen kosten. Tot slot focust TFE 7, 'digitalised fashion factories', op het creëren van onder andere goed zittende kleding voor Jan Modaal of aangepaste werkledijd voor hulpverleners.

Meezellen

Wie mee wil varen op een flagship zal moeten onderzoeken of hij kan mee-zellen met de beste experts. Kan hij de uitdaging aan om op weg te gaan

naar de toekomst? Voor het Europese programma FP 7 staat de zon in het westen, maar voor HORIZON 2020 gaat de zon op. Excellente wetenschappelijke kennis, industriële knowhow en leadership zijn de vereisten om de maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden. Nieuwe technologieplatforms en publiek-private partnerships zullen het pad van FP7 naar Horizon 2020 effenen.

Hoe het nieuwe ETP er uitziet? Lutz Waler, secretaris van de raad van bestuur zet alles op een rijtje: 'Textile ETP', met drie stichtende leden Euratex, Textranet en Autex wordt een internationale non-profitorganisatie naar Belgisch recht met hoofdzetel in Brussel. Er komt een nieuwe raad van bestuur. Naast de stichtende leden zijn geassocieerde en 'corresponding members' welkom. De nieuwe raad van bestuur zal voor de eerste keer vergaderen in Frankfurt, ter gelegenheid van Tectextil.' Of alle inspanningen de moeite waard zijn, blijkt uit de balans van CrossTextNet, een project dat liep tussen 2009 en 2013. Zowel kmo's als onderzoeksinstituten namen eraan deel. De onderwerpen waren divers: sportswear, PPE, medisch textiel, interieurtextiel. Het slotevenement van CrossTextNet vond plaats in het Franse Ceti. Wat met de toekomst? Autex-voorzitter Chokri Cherif hamert op een degelijke opleiding, dialoog tussen de verschillende disciplines en levendige contact met de industrie. En of dit nodig is! Dr. Klaus Jansen van het Duitse Forschungskuratorium Textil en Thomas Strobel van FENWIS GmbH achten het mogelijk dat de zestiplusers binnen de veertig jaar in aantal de tieners ruim zullen overtreffen, dat voedsel dichterbij huis geproduceerd zal worden, en dat zowel niche- als grootmarkten een tijdlang zullen boomen tot de zeepeel uit elkaar spat... Afwachten maar! ■

